Skolinspektionen

Beslut

2016-08-16

Dnr 44-2014:8592

Tolvmansskolan ekonomiska förening

Org.nr 769609-8875

Uppföljning av beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn av Tolvmans friskola i Piteå kommun

Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå, Besök: Nygatan 18-20
Telefon: 08-586 080 00, Fax: 08-586 080 08
www.skolinspektionen.se

Uppföljning efter tillsyn av Tolvmans friskola

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Tolvmansskolan ekonomiska förenings (organisationsnummer 769609-8875) förskoleklass och grundskola under våren 2015. Skolinspektionen konstaterade efter genomförd tillsyn brister i verksamheten. Myndigheten förelade därför huvudmannen i beslut den 26 juni 2015 att vidta åtgärder inom bedömningsområdena *Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna* och *Utveckling av utbildningen vid skolenheterna.*

Huvudmannen tilldelades även en anmärkning inom bedömningsområdet *Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling* och *Styrning och utveckling av verksamheten.* Bristerna bedömdes som mindre allvarliga och huvudmannen behövde inte lämna någon redovisning till Skolinspektionen.

Skolinspektionen har nu genomfört en uppföljning av de förelägganden som riktades mot huvudmannen enligt ovanstående beslut. Uppföljningen bygger på de redovisningar av vidtagna åtgärder som Tolvmans friskola inkommit med den 18 november 2016, 10 juni 2016 och den 22 juni 2016.

Sammanfattning av kvarstående brister

Skolinspektionens ingripande

Arbetsområde	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
4. Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna		
Huvudmannen ser till att det på grundskoleenheterna finns tillgång till elevhälsa för eleverna i förskoleklass och grundskola, så att den kan användas främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen.	Föreläggande	2016-10-31
5. Utveckling av utbildningen vid skolenheterna		
Inriktningen för huvudmannens kvalitetsarbete är att de nationella mål och krav som anges i styrdokumenten uppfylls.	Föreläggande	2016-10-31

	Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen, och dokumenterar denna uppföljning.	Föreläggande	2016-10-31
	Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna.	Föreläggande	2016-10-31
	Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras.	Föreläggande	2016-10-31

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen inte avhjälpt påtalade brister. Tolvmans ekonomiska förening föreläggs därför med stöd av 26 kap. 10 § skollagen på nytt att senast den 31 oktober 2016 att vidta åtgärder för att komma tillrätta med kvarvarande brister. Redovisning skickas till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se

Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen skyndsamt vidtar åtgärder för att avhjälpa dessa brister.

Föreläggande

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Beskrivning av arbetsområdet

Huvudmannen ska ge rektorn och övrig personal vid skolenheterna förutsättningar, så att utbildningen är likvärdig och av hög kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen ser till att de förutsättningar för att bedriva en utbildning av hög kvalitet (i form av till exempel en stabil elevprognos och budget) som denne hade vid godkännandet som huvudman fortfarande gäller. I arbetet med att skapa nödvändiga förutsättningar ingår bland annat också att säkerställa att de rektorer som är anställda att leda verksamheten har den behörighet och kompetens skolförfattningarna kräver. I arbetet ingår också att förse skolenheterna med nödvändiga materiella och personalmässiga resurser, så att målen för utbildningen kan nås. Dessa resurser måste också

organiseras på ett ändamålsenligt sätt, så att skolenheterna kan använda dem för det syfte de är avsedda för. Den enskilda huvudmannen har också ett fungerande system för att ta emot anmälningar om kränkande behandling av elever. I de fallen utreds kränkningarna och åtgärdas vid behov.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Tolvmansskolans ekonomiska förening inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen ser till att det på grundskoleenheterna finns tillgång till elevhälsa för eleverna i förskoleklass och grundskola, så att den kan användas främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen. (2 kap. 25 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Se till att skolpsykolog är delaktig i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete för att stödja elevernas utveckling mot målen.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionens bedömning
Skolinspektionens uppföljning visar att Tolvmans friskola inte i tillräcklig omfattning avhjälpt bristen med att skolpsykolog ska vara delaktig i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete för att stödja elevernas utveckling mot målen. Skolinspektionen bedömer att Tolvmans friskola har vidtagit åtgärder i tillräcklig omfattning för att avhjälpa bristen avseende kurators delaktighet.

Skolinspektionens motivering till bedömning av brist
I skollagen anges att det för eleverna ska finnas elevhälsa som ska omfatta medicinska, psykosociala, psykologiska och specialpedagogiska insatser. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

Vägledning om elevhälsans uppdrag finns i förarbeten (prop. 2001/02:14, s. 26-27 och 2009/10:165, s 276) som innehåller bland annat följande. Elevhälsans uppgift bör vara att främja lärande, utveckling och hälsa hos alla elever och att ha fokus på elever som är i behov av stöd för sitt lärande. Huvudmannen har ett ansvar att följa undervisningen för att tidigt upptäcka sådana miljöer som kan vara till hinder eller ogynnsamma för elever. Elevernas synpunkter när det gäller vad som orsakar problem och hur de kan hanteras bör tas till vara. Elevhälsan har en självklar roll i arbetet med analys och åtgärder, som bör

inriktas på såväl individ-, som grupp- och skolnivå. I det individuellt inriktade arbetet har elevhälsan ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör bland annat elevernas arbetsmiljö, skolans värdegrund som till exempel med jämställdhet, arbetet mot kränkande behandling, livsstilsrelaterad ohälsa samt sex- och samlevnadsundervisning. Arbete med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper i skolan.

Av den dokumentation som rektorn skickat in uppges att skolpsykologen inte har deltagit i det hälsofrämjande och förebyggande arbetet under läsåret 2015/2016. Det framgår vidare att kurator har deltagit vid elevhälsoträffar och insatser på individnivå.

Skolinspektionen bedömer att Tolvmans friskola inte fullt ut har åtgärdat tidigare konstaterad brist med skolpsykologs delaktighet i det hälsofrämjande och förebyggande arbetet.

Enligt rektorn har kurators insatser utökats till deltagande vid elevhälsoträffar och insatser på individnivå.

Enligt rektorn deltar inte skolpsykolog i elevhälsans hälsofrämjande och förebyggande arbete. Skolinspektionen vill framhålla att samtliga kompetenser i elevhälsan ska medverka i det hälsofrämjande och förebyggande arbetet för att stödja eleverna i deras utveckling mot utbildningens mål. Enligt skollagen ska även skolpsykolog involveras i elevhälsans hälsofrämjande och förebyggande arbete.

Inför det fortsatta arbetet med att involvera skolpsykolog i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete, vill Skolinspektionen framhålla värdet av insatser på en mer generell nivå som insatser på grupp- och skolenhetsnivå.

Enligt Skolinspektionens bedömning kvarstår bristen vad gäller psykologens delaktighet i elevhälsans hälsofrämjande och förebyggande arbete.

Motivering till val av verktyg

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte avhjälpt bristen. Tolvmans friskola föreläggs därför att på nytt avhjälpa bristen med att psykolog ska ingå i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Tolvmansskolans Ekonomiska Förening att senast den 31 oktober 2016 vidta

åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beskrivning av arbetsområdet

Huvudmannen ska arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra utbildningen i inom väsentliga områden, i syfte att säkerställa likvärdighet och kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen skaffar sig kunskap om nuläget vid skolenheterna. Denna nulägesbild ska bland annat innefatta resultat som knyter till det syfte som utbildningen har enligt nationella styrdokumenten. I arbetet ingår också att följa upp de centrala förutsättningar som huvudmannen ger skolenheterna, för att de ska kunna ge eleverna en god utbildning. Huvudmannen analyserar sedan orsakerna till bristande måluppfyllelse, resultat och förutsättningar, vilka förbättringsåtgärder som behövs, samt vidtar dessa åtgärder.

När huvudmannen formulerar nulägesbilden ska denna bygga på uppgifter som rektorerna tagit fram i sitt eget kvalitetsarbete vid skolenheterna, men också på uppgifter huvudmannen själv samlat in (exempelvis nationell statistik, tillsyns- och granskningsrapporter, anmälningar om kränkande behandling, etc.). Det ska därför finnas en koppling mellan huvudmannens kvalitetsarbete, och det kvalitetsarbete som rektorn tillsammans med lärare, övrig personal och elever genomför vid skolenheterna.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Tolvmansskolans ekonomiska förening inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Inriktningen för huvudmannens kvalitetsarbete är att de nationella mål och krav som anges i styrdokumenten uppfylls. (4 kap. 3 och 5 §§ skollagen)
- Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen, och dokumenterar denna uppföljning. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 3 och 6–7 §§ skollagen)

Åtgärder

Skapa struktur och rutiner för att kunna genomföra ett systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå, det vill säga:

- Se till att samla in och sammanställa förskoleklassens och grundskolans resultat i förhållande till de nationella målen för läsåret 2015/16,
- se till att på övergripande nivå analysera vad som påverkar och orsakar resultaten och måluppfyllelsen,

- se till att utifrån analysen identifiera utvecklingsområden och besluta om vilka insatser som ska genomföras för att de nationella målen ska uppfyllas,
- se till att dokumentera resultat och måluppfyllelse, analys av förbättringsområden samt beslut om förbättringsinsatser på huvudmannanivå.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionens bedömning
Skolinspektionens uppföljning visar att Tolvmans friskola inte i tillräcklig omfattning har avhjälpt bristerna i det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå.

Det saknas en dokumenterad sammanställning av förskoleklassens och grundskolans resultat i förhållande till de nationella målen. Vidare saknas en dokumenterad analys av kunskapsresultaten och värdegrundsarbetet samt beslut om utvecklingsåtgärder, som identifierats utifrån analysen.

Skolinspektionens motivering till bedömning av brist
Enligt skollagen ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Av förarbeten till skollagen framgår att arbetet med att utveckla verksamheten är en process där analys och värdering bland annat av skolans resultat och redan vidtagna åtgärder måste ligga till grund för beslut och åtgärder för förbättring. Det innebär att huvudmannen ska ha ett kvalitetsarbete med struktur, rutiner, processer och resurser, vilket är en förutsättning för ledning och styrning av verksamheten. (prop. 2009/10:165 s.304).

Enligt Skolverkets allmänna råd med kommentarer om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet framgår att systematiskt och kontinuerligt innebär att arbetet ska bedrivas strukturerat och uthålligt med fokus på en långsiktig utveckling. Varje huvudman och varje skolenhet måste därför hitta sina former och rutiner för kvalitetsarbetet. Utgångspunkten är alltid densamma, att identifiera utvecklingsområden för ökad måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen. (SKOLFS: 2012:98 sid 11).

Huvudmannen har i sin redovisning skickat in dokumentation som innehåller ett årshjul för det systematiska kvalitetsarbetet för 2014/15, kvalitetsrapport för 2014/15, en beskrivning av hur det systematiska kvalitetsarbetet ska bedrivas, vilka områden som huvudmannen följer upp och vilka insatser som gjorts samt hur insatserna ska analyseras.

Tolvmans Friskolas dokumenterade kvalitetsarbete saknar en dokumenterad uppföljning som på huvudmannanivå beskriver måluppfyllelsen i förskoleklassen i förhållande till de nationella målen för utbildningen. Måluppfyllelse i

förskoleklassen handlar om att bedöma i vilken grad skolan bidrar till att målen i läroplanens andra del nås, utifrån hur väl elevernas förmågor utvecklas och utifrån de åtgärder som skolan vidtar i undervisningen.

Vidare saknas en sammanställning av kunskapsresultaten i de ämnen som har kunskapskrav, där det framgår hur stor andel av eleverna som har uppnått kunskapskraven i årskurs 3. Analyser saknas av både måluppfyllelse och resultatet av värdegrundsarbetet, identifierade utvecklingsområden för verksamheten samt beslut om vilka insatser som utifrån dessa ska vidtas i förskoleklass och grundskolan.

Inför huvudmannens analys av orsakerna till måluppfyllelse är det viktigt att det på skolenhetsnivå finns en dokumenterad uppföljning som visar variationer i Tolvmans Friskolas kunskapsresultat och måluppfyllelse i förhållande till läroplan och kursplaner. Detta för att huvudmannen i sin tur ska kunna göra sin egen analys och besluta om utvecklingsinsatser.

För huvudmannens fortsatta arbete med det systematiska kvalitetsarbetet vill Skolinspektionen framhålla värdet av att dokumentationen synliggör utbildningens kvalité. Huvudmannen bör med utgångspunkt i uppföljningen analysera vad som påverkar och orsakar kunskapsresultaten och måluppfyllelsen för den samlade verksamheten på kort och lång sikt för att de nationella målen ska uppfyllas. Detta i syfte att identifiera varför resultaten ser ut på ett visst sätt och för att nå ökad måluppfyllelse.

För ytterligare råd och vägledning se Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete.

Enligt Skolinspektionens bedömning kvarstår briser vad gäller sammanställning av förskoleklassens och grundskolans resultat, att på huvudmannanivå analysera vad som påverkar och orsakar resultaten och måluppfyllelsen och resultatet av värdegrundsarbetet, identifiera utvecklingsområden och besluta om vilka insatser som ska genomföras för att de nationella målen ska uppfyllas.

Tolvmans friskola föreläggs därför på nytt att avhjälpa bristerna inom det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå.

Motivering till val av verktyg

Skolinspektionen konstaterar att huvudmannen inte avhjälpt de påtalade bristerna. Tolvmans friskola föreläggs därför på nytt avhjälpa bristerna inom det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå avseende läsåret 2015/16.

På Skolinspektionens vägnar

Joakim Blomberg
Beslutsfattare

Maria Boström
Föredragande